

FALKENBERG

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
kommunstyrelsens arbetsutskott i Falkenberg

2016-06-21

§ 204

Hantering av ränte- och amorteringsfria lån. KS 2015-263 KS

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

- 1 Ge kommunstyrelseförvaltningen uppdrag att, utifrån beskriven kategorisering, gå igenom och hantera avtal enligt förslaget.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 2016-03-17

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2015-08-25, § 226

Förteckning över ränte- och amorteringsfria lån

Sammanfattning av ärendet

Falkenbergs kommun har historiskt beviljat ett antal lån till föreningar och organisationer under perioden 1983-2010. I arbetet med att utreda hur vi skall hantera dessa fordringar har Anders Bengtsson, tidigare handläggare på kultur- och fritidsförvaltningen, konsulterats.

Syftet med lånen har varit att hjälpa föreningen med sin verksamhet. Andemeningen har varit att lånen egentligen varit bidrag. Utfärdade skuldebrev, uttagna pantbrev, borgensförbindelser och andra villkor har upprättats för att säkerställa att tillskjutna medel inte skulle hamna i fel händer om föreningen upplöstes eller egendom sålts. Något som ytterligare styrker denna slutsats är att lånen inte finns bokförda i kommunens balansräkning som fordran.

Numera finns en ny rutin för att hantera utlåning till föreningar och liknande organisationer. Föreningen erhåller då ett lån med amorteringsplan och ränta. Föreningen har möjlighet att ansöka om stöd för räntekostnaden hos Kultur- och fritidsförvaltningen.

Kommunstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott att utreda och komma med förslag på hur kommunens fordringar på föreningar utanför balansräkningen skall hanteras. Frågan är hur kommunen skall hantera avtalen och fordringarna. För att komma vidare vill utredaren, ekonomiavdelningen på kommunstyrelseförvaltningen, att ett principbeslut erhålls där riktningen för arbetet fastställs. När arbetet är utfört redovisas alla avtal med notering om hur ärendet behandlats. Tanken är att samtliga motparter skall informeras om hur deras avtalsförhållande med kommunen kommer att se ut framöver, vissa avtal kommer att makuleras andra kommer att ersättas/förnyas.

2016-06-21

FALKENBERG

Forts § 204

Fordringarna är sammanställda i en förteckning som omfattar ca 70 avtal med ca 64 olika motparter och bidrag/lån om totalt ca 69 mkr. Förteckningen är preliminärt kategoriserad enligt punkt 1-4 nedan. Det kan finnas fler avtal mellan kommunen och ideella föreningar/andra aktörer än de som listats i detta uppdrag, samma principer som beskrivs i detta förslag skall gälla även dem. Tanken är att alla föreningar/aktörer vilka hyr, eller på annat sätt, begagnar sig av kommunala rättigheter skall omfattas av ett hyres-, arrendeavtal som reglerar hyra, underhåll, och ansvar i övrigt.

De olika kategorierna är:

1. Bygdegårdar och Folkets hus (Samlingslokaler)
2. Ideella föreningar vilka äger sin egen mark och sin egen byggnad (IF på egen mark i egen byggnad)
3. Ideella föreningar vilka bedriver verksamhet på kommunens mark i kommunens byggnad (IF på kommunens mark i kommunens byggnad)
4. Ideella föreningar vilka bedriver verksamhet på kommunens mark i egen byggnad, byggnad på ofri grund (IF på kommunens mark i egen byggnad)

1. Samlingslokaler:

Samlingslokalerna har under perioden erhållit lån från Boverket vilka varit villkorade av att kommunen också skjutit till medel. Samlingslokalerna ägs av respektive förening och kommunen har pantbrev som säkerhet för lånen. Fastigheterna värderas i vissa fall till betydande belopp och det finns anledning till att kommunen säkerställer att dessa fastigheter finns kvar som samlingsplatser på respektive ort i kommunen och inte avyttras.

Förslaget är att avtalen med föreningarna ses över och skrivs om. Arbetet bör ske i samråd med jurist, de nya avtalen ses över, pantbreven inventeras, säkerheter bedöms etc. Vilka stöd får kommunen ge till näringsverksamhet? Önskemål från föreningar om att kommunen skall lämna tillbaka uttagna pantbrev utan att skulden regleras bör inte bifallas. En saldouppgift på lånet bör skickas ut till samlingslokalaföreningarna årligen för att aktualisera skulden.

2. IF på egen mark och i egen byggnad:

Lån till ideella föreningar vilka äger sin egen mark och bedriver verksamhet i egen byggnad bör skrivas ner till noll och pantbreven återlämnas 20 år efter lånets utbetalning. Översynen bör leda till en förenkling och minskad administration för båda parter. Frågan är hur stor risken är att tillgångar som skapats med kommunala medel avyttras eller på annat sätt hamnar i fel händer 20 år efter tidpunkten för bidraget? Bedömningen är att risken är ringa.

2016-06-21

FALKENBERG

Forts § 204

I de fall kommunen innehar säkerheter i form av till exempel pantbrev i föreningars fastigheter kan det innebära en begränsning i föreningens möjlighet till finansiering av verksamheten, vilket indirekt påverkar föreningslivet hämmande. Grundläggande bör vara att föreningar som bedriver verksamhet på egen mark och i egen byggnad skall hantera sina egna tillgångar. Föreningarna finansierar sin verksamhet via medlemsavgifter och sponsring samt i förekommande fall olika bidrag och stöd.

3. IF på kommunens mark i kommunens byggnad:

Lån till ideella föreningar vilka bedriver sin verksamhet på kommunens mark i kommunens byggnad bör skrivas ner till noll och eventuella säkerheter återlämnas 20 år efter lånets utbetalning. Avtalet ersätts med ett hyres-, arrendeavtal som reglerar förhållandet i alla delar.

Föreningen ansvarar för allt underhåll av marken.

Byggnader: Yttre underhåll (ventilation, yttre ytskikt, tak etc.) bör skötas av kommunen och inre underhåll (städning, rep av toaletter, kranar etc.) hanteras av föreningen

Villkoren i underhållsavtalen avseende inre och yttre underhåll bör upprättas i samråd med Bygg- och projektenheten på kommunen och vara enhetliga för denna typ av avtal.

Mark och exploateringsenheten ansvarar för innehållet i arrendeavtalet i alla delar, exempelvis; mark, byggnader, drift och underhåll. Bygg och projektenheten ansvarar för byggnaderna. Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för bidragsfrågorna från föreningarna.

Föreningarna finansierar sin verksamhet via medlemsavgifter och sponsring samt i förekommande fall olika bidrag och stöd.

4. IF på kommunal mark i egen byggnad (byggnad på ofri grund):

Lån till ideella föreningar vilka bedriver sin verksamhet på kommunens mark i egen byggnad bör skrivas ner till noll och eventuella säkerheter återlämnas 20 år efter lånets utbetalning. Avtalet ersätts med ett arrendeavtal som reglerar förhållandet i alla delar.

Föreningen ansvarar för allt underhåll av såväl mark som byggnad.

Mark och exploateringsenheten ansvarar för innehållet i arrendeavtalet i alla delar, exempelvis; mark, drift och underhåll. Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för bidragsfrågorna från föreningarna.

2016-06-21

FALKENBERG

Forts § 204

Föreningarna finansierar sin verksamhet via medlemsavgifter och sponsring samt i förekommande fall olika bidrag och stöd.

Ekonomi

Då skulden inte finns i kommunens balansräkning innebär det ingen ytterligare kostnad om skulderna skrivs ner till noll. Om kommunen får in pengar kommer det att redovisas som en intäkt. Tanken är att säkerställa att inte lämnade bidrag hamnar i fel händer utan arbetar kvar i Falkenbergs föreningsverksamhet.

Den nya hanteringen av IF på kommunal mark och IF i egen byggnad på kommunal mark, medför en merkostnad men nuläget innebär dolda kostnader då kommunen med jämna mellanrum tvingas att finansiera renoveringar av denna typ av anläggningar som ägs av kommunen. Det finns i dagsläget ingen rutin för hur dessa anläggningar hanteras.

Övervägande

Beslut är komplicerat som bygger på många olika aspekter. Hanteringen bör beakta effekten av att ha ett fungerande föreningsliv i kommunen. Viktigt att understödja engagemanget i de ideella föreningarna vilka uppfostrar, tar hand om och sysselsätter många ungdomar som kommunen i annat fall riskerar att får kostnader för. Beakta reglerna i kommunallagen om att inte gynna enskilda företag med vinstintresse.

Vid protokollet

Johan Ahlberg

Protokollet justerat 2016-06-21 och anslaget 2016-06-21.

Utdragsbestyrkande

FALKENBERG

2016-04-05

§ 104

Hantering av ränte- och amorteringsfria lån. KS 2015-263

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1 Återremittera ärendet till ekonomiavdelningen som ska göra en avstämning med kultur- och fritidsförvaltningen angående aktuella uppdateringar.
- 2 Ärendet ska åter presenteras för kommunstyrelsen senast i juni 2016.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 2016-03-29

Arbetsutskottets beslut 2015-08-25 § 226

Förteckning över ränte- och amorteringsfria lån 2016-03-29

Sammanfattning av ärendet

Falkenbergs kommun har historiskt beviljat ett antal lån till föreningar och organisationer under perioden 1983-2010. I arbetet med att utreda hur vi skall hantera dessa fordringar har Anders Bengtsson, tidigare handläggare av dessa ärenden på kultur- och fritidsförvaltningen, konsulterats.

Syftet med lånen har varit att hjälpa föreningen med sin verksamhet. Andemeningen har varit att lånen egentligen varit bidrag. Utfärdade skuldebrev, uttagna pantbrev, borgensförbindelser och andra villkor har upprättats för att säkerställa att tillskjutna medel inte skulle hamna i fel händer om föreningen upplöstes eller egendom sålts. Något som ytterligare styrker denna slutsats är att lånen inte finns bokförda i kommunens balansräkning som fordran.

Numera finns en ny rutin för att hantera utlåning till föreningar och liknande organisationer. Föreningen erhåller då ett lån med amorteringsplan och ränta. Föreningen har möjlighet att ansöka om stöd för räntekostnaden hos Kultur- och fritidsförvaltningen.

Kommunstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott att utreda och komma med förslag på hur kommunens fordringar på föreningar utanför balansräkningen skall hanteras. Frågan är hur kommunen skall hantera avtalen och fordringarna. För att komma vidare vill utredaren, ekonomiavdelningen på kommunstyrelseförvaltningen, att ett principbeslut erhålls där riktningen för arbetet fastställs. När arbetet är utfört redovisas alla avtal med notering om hur ärendet behandlats.

2016-04-05

FALKENBERG

Forts § 104

Tanken är att samtliga motparter skall informeras om hur deras avtalsförhållande med kommunen kommer att se ut framöver, vissa avtal kommer att makuleras andra kommer att ersättas/förnyas.

Fordringarna är sammanställda i en förteckning som omfattar ca 70 avtal med ca 64 olika motparter och bidrag/lån om totalt ca 69 mkr. Förteckningen är preliminärt kategoriserad enligt punkt 1-4 nedan.

De olika kategorierna är:

1. Bygdegårdar och Folkets hus (Samlingslokaler)
2. Ideella föreningar vilka äger sin egen mark (IF på egen mark)
3. Ideella föreningar vilka bedriver verksamhet på kommunens mark (IF på kommunal mark)
4. Ideella föreningar vilka bedriver verksamhet i egen byggnad på kommunens mark (IF i egen byggnad på kommunal mark (byggnad på ofri grund))

1. Samlingslokaler:

Samlingslokalerna har under perioden erhållit lån från Boverket vilka varit villkorade av att kommunen också skjutit till medel. Samlingslokalerna ägs av respektive förening och kommunen har pantbrev som säkerhet för lånen. Fastigheterna värderas i vissa fall till betydande belopp och det finns anledning till att kommunen säkerställer att dessa fastigheter finns kvar som samlingsplatser på respektive ort i kommunen och inte avyttras.

Förslaget är att avtalen med föreningarna ses över och skrivs om. Arbetet bör ske i samråd med jurist, de nya avtalen ses över, pantbreven inventeras, säkerheten bedöms etc. Frågan om vilka stöd kommunen får ge till näringsverksamhet bör bedömas. Önskemål från vissa föreningar om att kommunen skall lämna tillbaka uttagna pantbrev utan att skulden regleras bör inte bifallas.

En saldouppgift på lånet bör skickas ut till samlingslokalföreningarna årligen.

2. IF på egen mark:

Lån till ideella föreningar vilka äger sin egen mark bör skrivas ner till noll och pantbreven återlämnas 20 år efter lånets utbetalning. Översynen bör leda till en förenkling och minskad administration för båda parter. Frågan är hur stor risken är att tillgångar som skapats med kommunala medel avyttras eller på annat sätt hamnar i fel händer 20 år efter tidpunkten för bidraget?

I de fall kommunen innehar säkerheter i form av till exempel pantbrev i föreningars fastigheter kan det innebära en begränsning i föreningens möjlighet till finansiering av verksamheten, vilket indirekt påverkar föreningslivet hämmande.

FALKENBERG

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
kommunstyrelsen i Falkenberg

2016-04-05

Forts § 104

Grundläggande bör vara att föreningar som bedriver verksamhet på egen mark skall hantera sina egna tillgångar. Föreningarna finansierar sin verksamhet via medlemsavgifter och i förekommande fall olika bidrag och stöd.

3. IF på kommunal mark:

Lån till ideella föreningar vilka bedriver sin verksamhet på kommunens mark bör skrivas ner till noll och eventuella säkerheter återlämnas 20 år efter lånets utbetalning. Avtalet ersätts med ett hyres-, arrendeavtal med föreningen avseende mark och byggnader. Yttre underhåll (ventilation, yttre ytskikt, tak etc) skall skötas av kommunen och inre underhåll (städning, rep av toaletter, kranar etc) skall skötas av föreningen enligt avtal. Villkoren i underhållsavtalen avseende inre och yttre underhåll bör upprättas i samråd med byggavdelningen på kommunen och vara enhetliga för denna typ av avtal (IF kommunal mark). Skötsel och finansiering av dessa anläggningar bör administreras av kultur- och fritidsförvaltningen.

Grundläggande bör vara att föreningar som bedriver verksamhet på kommunens mark bör ha ett delat ansvar med kommunen för anläggningarna beroende på vem som äger vad. Föreningarna finansierar sin verksamhet via medlemsavgifter och i förekommande fall olika bidrag och stöd.

4. IF i egen byggnad på kommunal mark (byggnad på ofri grund):

Lån till ideella föreningar vilka bedriver sin verksamhet i egen byggnad på kommunens mark, bör skrivas ner till noll och eventuella säkerheter återlämnas 20 år efter lånets utbetalning. Avtalet ersätts med ett hyres-, arrendeavtal med föreningen avseende marken. Föreningen ansvarar för allt underhåll av byggnaden.

Grundläggande bör vara att föreningar som bedriver verksamhet i egen byggnad på kommunens mark bör ha ett delat ansvar med kommunen för anläggningarna beroende på vem som äger vad. Föreningarna finansierar sin verksamhet via medlemsavgifter och i förekommande fall olika bidrag och stöd.

Kommunen alternativt föreningen kan sköta om marken vilket skall vara reglerat i arrendeavtalet. Kostnaderna skall i det fall kommunen åtar sig skötseln av marken avspeglas i arrendeavtalet.

Ekonomi

Då skulden inte finns i kommunens balansräkning innebär det ingen ytterligare kostnad om skulderna skrivs ner till noll. Om kommunen får in pengar kommer det att redovisas som en intäkt. Tanken är att säkerställa att inte lämnade bidrag hamnar i fel händer utan arbetar kvar i Falkenbergs föreningsverksamhet.

2016-04-05

FALKENBERG

Forts § 104

Den nya hanteringen av IF på kommunal mark och IF i egen byggnad på kommunal mark, medför en merkostnad men nuläget innebär dolda kostnader då kommunen med jämna mellanrum tvingas att finansiera renoveringar av denna typ av anläggningar som ägs av kommunen. Det finns i dagsläget ingen rutin för hur dessa anläggningar hanteras.

Övervägande

Komplicerat beslut som bygger på många olika aspekter. Hanteringen bör beakta effekten av att ha ett fungerande föreningsliv i kommunen. Viktigt att understödja engagemanget i de ideella föreningarna vilka uppfostrar, tar hand om och sysselsätter många ungdomar som kommunen i annat fall riskerar att få kostnader för.

Beakta reglerna i kommunallagen om att inte gynna enskilda företag med vinstintresse.

Yrkande

Tore Holmefalk (C) yrkar på att ärendet återremitteras för att ekonomiavdelningen ska göra en avstämning med kultur- och fritidsförvaltningen angående aktuella uppdateringar. Marcelle Farjallah (S) instämmer i yrkandet.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Tore Holmefalks (C) yrkande på återremiss och finner det antaget.

Vid protokollet

Jenny Antonsson

Protokollet justerat 2016-04-06 och anslaget samma dag.

Utdragsbestyrkande

Beslutet expedieras till:

Ekonomiavdelningen